

CURRICULUM VITAE

ნანა
ტონია

➤ პირადი ინფორმაცია

დაბადების თარიღი: 1948 წლის 4 ნოემბერი
დაბადების ადგილი: თბილისი, საქართველო
მოქალაქეობა: საქართველოს მოქალაქე
მისამართი: თბილისი, მელიქიშვილის პრ. 8/2
ტელ: +99532 2 22 54 15, მობ: +995577477458
E-mail:nanatonia@ymail.com

➤ განათლება

1966-1971: ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თსუ კლასიკური
ფილოლოგიის ფაკულტეტი, სპეციალობა: ფილოლოგ-კლასიკოსი,
ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

➤ აკადემიური /სამეცნიერო ხარისხი

დისერტაციის დაცვის თარიღი: 1981 წლის 25 აპრილი
დისერტაციის თემა: საფოს პოეტური სამყარო
მინიჭებული კვალიფიკაცია: ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი

კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ნომერი: ფლ №004751

დისერტაციის დაცვის თარიღი: 1994, წლის 6 აპრილი

დისერტაციის თემა: საფოს ფენომენი და ანტიკური ხანის ქალთა პოეზია

მინიჭებული კვალიფიკაცია: ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი

კვალიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ნომერი: №000085

➤ **სამსახურეობრივი გამოცდილება**

1972-1982 - ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ „ბერძნულ-ლათინური

ბიბლიოთეკის“ მთავარი რედაქტორი;

1982-1994 - ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ „ხმელთაშუა ზღვის კულტურების კვლევის ლაბორატორიის“ უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი;

1997-2006 - ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ კლასიკური ფილოლოგის, კათედრის პროფესორი;

2006- 2018 - ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ჰუმანიტარული ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის ასოცირებული პროფესორი;

2017 - დღემდე - თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის კლასიკური ფილოლოგის კათედრის ხელმძღვანელი;

2018 - დღემდე - ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის პროფესორი;

➤ **სამეცნიერო აქტივობის სფეროები:**

ანტიკური ლიტერატურის ისტორია; ბერძნული ცივილიზაციის ისტორია;

ბერძნული მითოლოგია; ანტიკური ლირიკა; ანტიკურობა და დასავლეთ

ევროპული ლიტერატურა; თარგმანის ხელოვნება; ანტიკური სამყაროს ქალთა

შემოქმედება; ქალი ანტიკურ სამყაროში; თანამედროვე ლიტერატურული

კონცეფციები და ანტიკურობა; ძველი ბერძნული ენა; კლასიკური ფილოლოგიის

შესავალი; ანტიკური მითოლოგიური და ისტორიული ფიგურები მსოფლიოს

სახვით ხელოვნებაში

➤ **პუბლიკაციები:** 60-მდე სამეცნიერო ნაშრომი, მათ შორის 33 წიგნი.

- **მთარგმნელობითი მოღვაწეობა:** ძველ ბერძენ და რომაელ ავტორთა ქართულენოვანი თარგმანების გამოცემები სამეცნიერო გამოკვლევების თანხლებით (საპფო, პინდაროსი, ევრიპიდე, სოფოკლე, პლუტარქოსი, ლუკიანოსი, ოვიდიუსი და სხვ.)
- **ჯილდოები:**
  1. 1982 წლის 25 ნოემბერი: ახალგაზრდული პრემია საქართველოს ახალგაზრდული ლიტერატურის, ხელოვნების, არქიტექტურის და ჟურნალისტიკის დარგში (ძველი ბერძნული ლირიკის სფეროში შესრულებული მხატვრული თარგმანებისა და გამოკვლევებისათვის); საქართველოს სახელმწიფო
  2. 2004 წლის 30 დეკემბერი: საქართველოს პრეზიდენტის განკარულება: საქართველოს სახელმწიფო პრემია წიგნისთვის: „მითოლოგიური ენციკლოპედია ყმაწვილთათვის“, საქართველოს სახელმწიფო
- **სამეცნიერო საზოგადოების, აკადემიების, სამეცნიერო საბჭოების, სარედაქციო კოლეგიებისა და ა.შ. წევრობა**
 „ბერძნულ-ლათინური ბიბლიოთეკის“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი;
 ჟურნალ „ფაზისის“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი;
 საგამომცემლო პროგრამა „ლოგოსის“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი;
 ორმოცდაათამდე წიგნის რედაქტორი
- **უცხო ენების ცოდნა**
 ქართული - მშობლიური
 ძველი ბერძნული
 ლათინური
 რუსული
 ინგლისური
 გერმანული

პუბლიკაციები

მონოგრაფიები, წიგნები:

1. საფო, ლირიკა (თარგმანი, შესავალი წერილი, კომენტარები და ინდექსი),
თბილისი, 1977.
2. ოვიდიუსი, მეტამორფოზები (თარგმანი), თბილისი, 1980.
3. ბერძნები საქართველოში, თბილისი, 1988.
4. საფოდან კასიამდე, თბილისი, 1990.
5. საფოს პოეტური სამყარო, თბილისი, 1991.
6. დიდი ზეციური ღმერთები, თბილისი, 1998I; 1999II.
7. ძველი ბერძნული ენა (საკითხავი ტექსტები და სავარჯიშოები), თბილისი,
1998.
8. ნ. ტონია, ზ. კივნაძე, მითოლოგია, სახელმძღვანელო ზოგად
საგანმანათლებლო სკოლის VIII კლასისათვის, თბილისი, 2001II; 2002II; 2003III;
2004IV.
9. ბერძნები საქართველოში, თბილისი, 2001.
10. ნ. ტონია, მ. ღარიბაშვილი, ასპარეზზე გამოდიან გმირები, თბილისი, 2001II;
2003II, 2007III
11. ჰელიკონი, ძველი ბერძნული ლირიკა, თბილისი, 2002 წ.
12. ნ. ტონია, ზ. კივნაძე, მითოლოგიური ენციკლოპედია ყმაწვილთათვის, I,
თბილისი, 2003 წ.
13. პინდაროსი, თარგმანი, შესავალი წერილი და კომენტარები, თბილისი, 2003
წ.
14. ნ. ტონია, ქ. ნადარეიშვილი, პენელოპე, ანტიკური სამყაროს ქალთა
პორტრეტები, თბილისი, 2003 წ.
15. ნ. ტონია, ზ. კივნაძე, მითოლოგიური ენციკლოპედია ყმაწვილთათვის, II,
თბილისი, 2004 წ.
16. სტრატეგოსები და კეისრები, თბილისი, 2005 წ.
17. ანტიკური ლიტერატურის ისტორია (ავტორთა კოლექტივი), თბილისი 2006,
2009.
18. ოდესღაც ძველ საბერძნეთში, თბილისი, 2007.
19. რეკომენდაციები ანტიკური ხანის სახელთა ქართულად გადმოტანისათვის,
თბილისი, 2007.
20. ანტიკური სამყაროს პოეტესები, თბილისი, 2008.
21. ანტიკური ლიტერატურის ანთოლოგია, ტ. I, თბილისი, 2009.
22. ანტიკური ლიტერატურის ანთოლოგია, ტ. II, თბილისი, 2009.
23. ანტიკური ლიტერატურული ტრადიციები და თანამედროვეობა, თბილისი,
2011 წ.
24. პლუტარქოსი, მორალიები. ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი
წერილი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი 2011 წ.
25. ევრიპიდე, ორესტესი. ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი წერილი
და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი 2012წ.

26. მითოლოგიური ენციკლოპედია. დამხმარე სახელმძღვანელო სკოლებისათვის: სასკოლო ბიბლიოთეკის სერია, წიგნი I, თბილისი 2012 წ.
27. მითოლოგიური ენციკლოპედია. დამხმარე სახელმძღვანელო სკოლებისათვის: სასკოლო ბიბლიოთეკის სერია, წიგნი II, თბილისი 2012 წ.
28. ოვიდიუსი, მეტამორფოზები^{II}, თბილისი, ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა, 2013 წ.
29. ანტიკურობის თანამედროვეობა, თბილისი, 2014 წ. წიგნი II
30. ანტიკურობა და ევროპული ლიტერატურა, თბილისი, 2015, წიგნი I
31. სოფოკლე „ფილოქტეტესი“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2017 წ.
32. ევრიპიდე „ჰიპოლიტოსი“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2017 წ.
33. ევრიპიდე „მედეა“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2017 წ.
34. ევრიპიდე „ჰეკაბე“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2018 წ.
35. ევრიპიდე „ფინიკიელი ქალები“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2019 წ.
36. ევრიპიდე „ტროელი ქალები“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2020 წ.
37. ევრიპიდეს „ბაკეი ქალები“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2020 წ.

სტატიები და პუბლიკაციები:

1. საფოს ორი ფრაგმენტის (1, 5/6) ინტერპრეტაციისათვის, თსუ შრ. № 183. სერია: არქეოლოგ. კლ. ფილ. ბიზანტ. თბილისი, 1978.
2. Bemerkungen zu den Prinzipien der Mythen-Interpretation bei Pindar, Aischylos und Pindar, Berlin, 1981.
3. К индивидуализации "мифического" вранне греческой мелике (Сафо, Алкей, Анакреонт, Пиндар), сб. докл. международной конф. покласс. филологии, Йена-Тбилиси, 1986.
4. Die Dichterinnen des 1. und 2. Jahrhunderts im Kontext ihrer Epoche, Prinzipat und Kultur im 1. und 2. Jahrhundert, Bonn, 1995.
5. Zu den Besonderheiten des Poetischen Schaffens von Dichterinnen in Griechland und Rom, Tbilissi-Jena, 1996.
6. პომეროსის "ილიადა" და მისი ქართული თარგმანი. კრებულში: "მიკენიდან სევერისამდე", თბილისი, 1999.

7. Das Phänomen von Sappho und Frauendichtung in der Antike, Phasis, Greek und Roman Studies, V. I. Tbilissi, "logos", 1999.
8. ტრადიცია და პოეტი (მ. კორნაპელის ლირიკული პოემა "მედეა") კრებულში: "არგონავტიკა და მსოფლიო კულტურა", თბილისი, 1999, გვ. 77-85.
9. სიყვარულის განცდა საფოსთან (კრებულში: "მიწური", მიძღვნილი ა.ალექსიძის ხსოვნისადმი), თბილისი, 2001.
10. "ზომიერების გრძნობიდან" ("μηδέν αγαν") "სათანადო წამის" ("καιρός") შეცნობამდე არქაულ ბერძნულ ლირიკაში. კრებულში: მეტანია, მიძღვნილი გრ. წერეთლის დაბადებიდან 130 წლისთავისადმი, თბილისი, 2001.
11. "მოუწესრიგებელი გენიოსი", პინდაროსის პოეზიის გაგებისათვის, ჟურნალი აკადემია, 2001წ. №2.
12. საპფოს პორტრეტი ფოლიანტებში. გაზეთი: "ახალი ეპოქა", თბილისი, 2001 წლის 19 დეკემბერი.
13. "აქვთ თავისი ბედი წიგნებს" ჟურნალი "ჩვენი მწერლობა", 2003 წლის 13-19 ივნისი.
14. "სიტყვით-ხელოვანი და მეცნიერი წიგნთაი და განმმარტებელი", ჟურნალი "ჩვენი მწერლობა", 2003 წლის 5-11 დეკემბერი.
15. ანტიკური ტრადიციის მუდმივობის ისტორიული და კულტურული მიზეზები, კრებულში: "წელიწდეული", თბილისი 2005.
16. Sappho and „Πόλιον γῆρας“ Phasis, Greek and Roman Studies, v. 9, Tbilisi 2006.
17. A Session Dedicated to the Memory of Alexander Alexidze, Phasis, Greek and Roman Studies, v. 9, Tbilisi 2006.
18. The Enigmate Logic of the Argonaut Myth, Phasis, Greek and Roman Studies, v. 10 (1), Tbilisi 2007.
19. გვიანრომაული ლიტერატურის ტენდენციები და პოეტესა პრობა. კრებულში: Bulletin of the AGIBAS (American-Georgian of Biblical and Archaeological Studies) N7. Iv. Javakhishvili Tbilisi State University. Cornell University. Tbilisi, 2009.
20. ანტიკურობა XX საუკუნის ომების ჭრილში. საერთაშორისო კონფერენციის „ჰუმანიტარული მეცნიერებები ინფორმატიკის საზოგადოებაში“ მასალები. ბათუმი, 2009 წ.
21. ანტიკური ხანის საგანმანათლებლო სისტემა. საქართველოს საპატრიარქოს გაზეთი „მადლი“, გამოცემის XX წელი, # 1-2 (230-231), 2009 წ.
22. პოეზია პოეტებისთვის, ჟურნალი „ჩვენი მწერლობა“, 2010წ. #8.
23. Modern and Classical Personality in the Philosophical and Intellectual Prism of Existence. Phasis, Greek and Roman Studies, v. 11, Tbilisi 2010.

24. გარდამავალ ეპოქათა ლიტერატურული ტენდენციები. I საერთაშორისო კონფერენცია “ენა და კულტურა”, მიძღვნილი პალესტინაში, ჯვრის მონასტერში, დიდი ქართველი პოეტისა და მოაზროვნის, მსოფლიო რენესანსის ერთ-ერთი ფუძემდებლის შოთა რუსთაველის ფრესკის აღმოჩენიდან 50 წლისთავისადმი. შრომები. ქუთაისი 2010 წ. გვ. 395-402.
25. კლასიკური მემკვიდრეობა: პლუტრქოსი და ელინური აღორძინება. ჟურნალი “ჩვენი მწერლობა”, თბილისი 2009 წ. № 24 (102).
26. “ტანჯვის დილემა” (“მათემატა პათემატა”). საპატრიარქოს გაზეთი “მადლი”, 2010 წ.
27. ანტიკურობა XX საუკუნის ომების პრობლემათა ჭრილში. კრებულში: ჰუმანიტარული მეციერებები ინფორმაციულ საზოგადოებაში. საერთაშორისო კონფერენციის მასალები. ბათუმი, შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი 2010 წ. გვ. 216-220.
28. “სათნოებით გამორჩეულნი”, უნივერსიტეტის გაზეთი, 9 ივნისი, 2010 წ.
29. “გულწრფელად ვულოცავ”. “მადლი”, 1990-2010 წლების კრებული I, საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა, თბილისი 2011 წ.
30. ანტიკური ხანის საგანმანათლებლო სისტემა. მადლი”, 1990-2010 წლების კრებული II, საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა, თბილისი 2011 წ.
31. “გაივლის წელი ათასი”, ჟურნალი “ჩვენი მწერლობა”, 2011 წ. №19 (149).
32. Time and Poetesses (Sappho, Kassia, Marina Tsvetaeva. Pasis, Greek and Roman Studies, V 13 – 14, Tbilisi 2012. დრო და პოეტესები (საპფო, კასია, მარინა ცვეტაევა),
33. შეკითხვები ევრიპიდეს თეატრიდან. წიგნში: ევრიპიდე, ორესტესი. თბილისი 2012 წ.
34. ანტიკურობის მეფელეტონე. წიგნში: ლუკიანოსი, რჩეული თხზულებანი, თბილისი 2012 წ.
35. თეოკრიტოსი. წიგნში: თეოკრიტოსი, იდილიები. თბილისი 2012 წ.36. ტრადიციულობის საფუძველი თანამედროვე მხატვრულ აზროვნებაში, კრებული: ტრადიცია და თანამედროვე მწერლობა, ნაწილი II, თსუ შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი, 2015, გვ. 538-576
36. ისტორიაში არსებული სამი ფუნდამენტური ხასიათი (ჰაინერ მიულერი ფონი - „ფილოქტეტესი“) წიგნში: სოფოკლე „ფილოქტეტესი“ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2017
37. შენდობისა და პატიების ტრაგედია, წიგნში: ევრიპიდე „ჰიპოლიტოსი“, ძველი ბერძნულიდან თარგმნა, შესავალი და განმარტებანი დაურთო ნანა ტონიამ, თბილისი, 2017

ქართულ გამოცემებსა და პერიოდიკაში გამოქვეყნებული თარგმანები:

1. საფო, ფრაგმენტები, "საქართველოს ქალი", 3, 1972.
  2. ალკეოსი, ლირიკა, "ცისკარი", 1985.
  3. ძვ. ბერძენი პოეტი ქალები, "საუნჯე", 3, 1987.
  4. საპფო, ალკეოსი, ალკმანი, სტესიქოროსი, კორინა, სიმონიდესი, პინდაროსი, ბაკქილიდესი, ტიმოთეოსი, პრაქსილა, არქილოქოსი, სემონიდესი, ერინა, ანიტე, ნოსისი, მოირო. კრებულში: ჟელიკონი, თბილისი 2002 წ.
  5. ერთი ლექსის ისტორია: საპფო "ღმერთების ხვედრის მეჩვენება თანაზიარი",
- ქართული მწერლობა, ინტელექტი, 2008, №5.
6. არქილოქოსი, ჰიპონაქსი, ალკეოსი, საპფო, ალკმანი, პინდაროსი. კრებულში:
- ანტიკური ლიტერატურის ანთოლოგია, ტ. I, თბილისი, 2009.
7. ლუკიანოსი "სიცოცხლეთა გასაღება", კრებულში: ანტიკური ლიტერატურის ანთოლოგია, ტ. II, თბილისი, 2009.
  8. პლუტარქოსი "ბრძენთა ნადიმი", ჩვენი მწერლობა, 2009 წ., №24.
  9. ლუკიანოსი, "სიცოცხლეთა გასაღება", კრებულში: ლუკიანოსი, რჩეული თხზულებები, თბილისი, 2012 წ.
  10. პლუტარქოსი, შვიდი ბრძენკაცის ნადიმი. კრებულში: სიმპოსიონი, თბილისი 2012 წ.
  11. გრ. წერეთელი, სიმპოსიონები ანუ ბერძნული ნადიმები. კრებულში: სიმპოსიონი, თბილისი, 2012 წ.

საერთაშორისო კონფერენციები (2014-2017 წწ.)

1. ანტიკურობის რეცეფცია ქართულ ლიტერატურაში - ნაბიჯი ინტერკულტურული დიალოგისკენ, ნ. ტონია, ე. კობახიძე, მ. დანელია, საერთაშორისო კონფერენცია მიძღვნილი გივი გაჩერილაძის დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი „მხატვრული თარგმანი - ერებისა და ლიტერატურების შეხვედრის ადგილი“, 18-19 სექტემბერი, თბილისი, 2014წ.
2. ელინიზმის კულტურული რეფლექსია: „ხელოვნება ხელოვნებისათვის“, საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი: „ინოვაციის იდეა და ფორმები ბერძნულ კულტურაში (ანტიკურობა, შუა საუკუნეები, თანამედროვეობა)“, 19-20 სექტემბერი, თბილისი, 2016წ.
3. ქიმერების მარტლა (ფანტასმაგორია, მითის კულტი და ანტიკურობა ვალერიან გაფრინდაშვილის შემოქმედებაში), VII საერთაშორისო ქართველოლოგიური სიმპოზიუმი: საქართველო ევროპული ცივილიზაციის კონტექსტში, 17-21 ოქტომბერი, თბილისი, 2016წ.
4. ტექსტით თამაში, როგორც სემიოტიკის ფენომენი, სემიოტიკის VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: ქაოსისა და კოსმოსის სემიოტიკა,

21-23 ოქტომბერი, ბათუმი, 2016წ.

პროექტები:

სათაური: ანტიკურობის რეცეფცია ქართულ ლიტერატურაში

დონორი ორგანიზაცია: შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი

ბიუჯეტი: 200 000

გრანტის ნომერი: AR/108/1-20/12

კვლევის მიმართულება: 2 ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებები,

ეკონომიკური მეცნიერებები

კვლევის ქვემიმართულება: 2-130 კლასიკური ფილოლოგია

მიმდინარეობის წლები: 15/03/2013 – 15/03/2015

პროექტის ხელმძღვანელი: ნანა ტონია